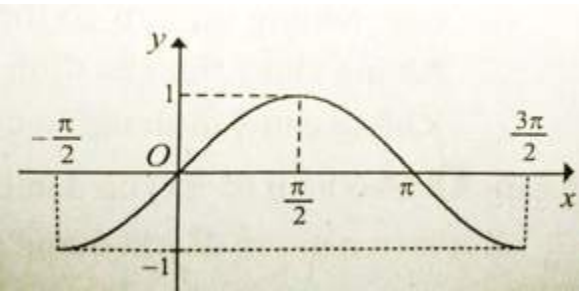

21 câu trắc nghiệm Sự đồng biến, nghịch biến của hàm số

Câu 1: Cho đồ thị hàm số với $x \in [-\pi/2; 3\pi/2]$ như hình vẽ.

Tìm khoảng đồng biến của hàm số $y = \sin x$ với $x \in [-\pi/2; 3\pi/2]$

- A. $(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2})$ B. $(-\frac{\pi}{2}; \pi)$
C. $(-1; 1)$ D. $(0; \pi)$

Hiện thị đáp án

Trên khoảng $(-\pi/2; \pi/2)$ đồ thị hàm số đi lên từ trái sang phải.

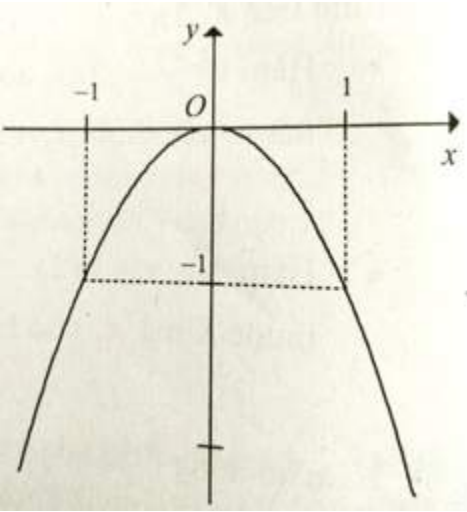
Trên khoảng $(\pi/2; 3\pi/2)$ đồ thị hàm số đi xuống từ trái sang phải.

Do đó hàm số đồng biến trên khoảng $(-\pi/2; \pi/2)$

Chọn đáp án A.

Câu 2: Cho đồ thị hàm số $y = -x^3$ như hình vẽ. Hàm số $y = -x^3$ nghịch biến trên khoảng:

- A. $(-1; 0)$ B. $(-\infty; 0)$
C. $(0; +\infty)$ D. $(-1; 1)$

Hiện thị đáp án

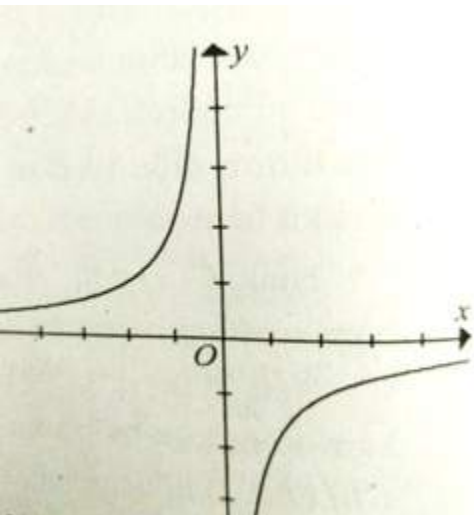
Trên khoảng $(0; +\infty)$ đồ thị hàm số đi xuống từ trái sang phải.

Do đó hàm số nghịch biến trên khoảng $(0; +\infty)$, Chọn đáp án C.

Câu 3: Cho đồ thị hàm số $y = -2/x$ như hình vẽ. Hàm số $y = -2/x$ đồng biến trên

A. $(-\infty; 0)$ B. $(-\infty; 0) \cup (0; +\infty)$

C. $\mathbb{R}$ D. $(-\infty; 0)$ và $(0; +\infty)$

Hiện thị đáp án

Đồ thị hàm số đi lên từ trái sang phải trên hai khoảng $(-\infty; 0)$ và $(0; +\infty)$

Chọn đáp án D.

Ghi chú. Những sai lầm có thể gặp trong quá trình làm bài:

- Không chú ý tập xác định nên chọn đáp án C.

- Không chú ý định nghĩa của hàm đồng biến nên chọn đáp án B.

Câu 4: Cho hàm số $f(x)$ có đạo hàm $f'(x) = \sqrt{x(x-1)}(x+2)^2$

Kết luận nào sau đây là đúng?

- A. Hàm số $f(x)$ nghịch biến trên khoảng $(-\infty; 1)$.
- B. Hàm số $f(x)$ đồng biến trên các khoảng $(-\infty; 0)$ và $(1; +\infty)$.
- C. Hàm số $f(x)$ đồng biến trên các khoảng và $(1; +\infty)$.
- D. Hàm số $f(x)$ đồng biến trên các khoảng $(1; +\infty)$.

Hiện thị đáp án

Điều kiện: $x > 0$

Bảng xét dấu :

x	$-\infty$	-2	0	1	$+\infty$	
$f'(x)$			0	$-$	0	$+$

Vậy $f(x)$ đồng biến trên khoảng $(1; +\infty)$ và nghịch biến trên khoảng $(0; 1)$. Chọn đáp án D.

Câu 5: Khoảng nghịch biến của hàm số $y = x^3/3 - 2x^2 + 3x + 5$ là:

- A. $(1; 3)$
- B. $(-\infty; 1) \cup (3; +\infty)$
- C. $(-\infty; 1)$ và $(3; +\infty)$
- D. $(1; +\infty)$

Hiện thị đáp án

$$\text{Ta có } y' = x^2 - 4x + 3; y' = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = 3 \end{cases}$$

Bảng xét dấu y' :

x	$-\infty$		1		3		$+\infty$
y'		+	0	-	0	+	
y		↗		↘		↗	

Vậy hàm số nghịch biến trên khoảng (1;3). Chọn đáp án A.

Câu 6: Cho hàm số $y = x^4 - 2x^2 + 3$. Kết luận nào sau đây đúng?

- A. Hàm số nghịch biến trên khoảng $(-\infty; -1) \cap (0; 1)$
- B. Hàm số đồng biến trên khoảng $(-1; 0) \cup (1; +\infty)$
- C. Hàm số nghịch biến trên khoảng $(-\infty; -1) \cup (0; 1)$
- D. Hàm số đồng biến trên các khoảng $(-1; 0)$ và $(1; +\infty)$

Hiện thị đáp án

$$y' = 4x^3 - 4x; y' = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 1 \\ x = -1 \end{cases}$$

Bảng xét dấu y' :

x	$-\infty$		-1		0		1		$+\infty$
$f'(x)$		-	0	+	0	-	0	+	
$f(x)$	$+\infty$	↘		↗		↘		↗	

Từ đó ta có: Hàm số đồng biến trên các khoảng $(-1; 0)$ và $(1; +\infty)$, nghịch biến trên các khoảng $(-\infty; -1)$ và $(0; 1)$. Chọn đáp án D.

Câu 7: Cho hàm số $y = \sin 2x - 2x$. Hàm số này

- A. Luôn đồng biến trên $\mathbb{R}$
- B. Chỉ đồng biến trên khoảng $(0; +\infty)$
- C. Chỉ nghịch biến trên $(-\infty; -1)$
- D. Luôn nghịch biến trên $\mathbb{R}$

Hiện thị đáp án

Tập xác định $D = \mathbb{R}$

Ta có : $y' = 2.\cos 2x - 2 = 2(\cos 2x - 1) \leq 0; \forall x$

(vì $-1 \leq \cos 2x \leq 1$)

Vậy hàm số luôn nghịch biến trên $\mathbb{R}$

Chọn đáp án D.

Câu 8: Trong các hàm số sau, hàm số nào chỉ đồng biến trên khoảng $(-\infty; 1)$?

A. $y = \frac{1}{3}x^3 - 2x^2 + 3x - 1$ B. $y = \frac{-2x + 1}{x - 1}$

C. $y = \frac{x + 1}{\sqrt{x^2 + 1}}$ D. $y = \sqrt{x - 1}$

Hiện thị đáp án

* Hàm số $y = \frac{1}{3}x^3 - 2x^2 + 3x - 1$ có $y' = x^2 - 4x + 3$.

$$\text{Ta có: } y' > 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x < 1 \\ x > 3 \end{cases}$$

Hàm số đồng biến trên các khoảng $(-\infty; 1)$ và $(3; +\infty)$.

* Hàm số $y = \frac{-2x+1}{x-1}$ có

$$y' = \frac{-2(x-1) - 1 \cdot (-2x+1)}{(x-1)^2} = \frac{1}{(x-1)^2} > 0 \text{ với } x \neq 1.$$

Hàm số đồng biến trên các khoảng $(-\infty; 1)$ và $(1; +\infty)$.

* Hàm số $y = \frac{x+1}{\sqrt{x^2+1}}$

$$\text{có } y' = \frac{1 \cdot \sqrt{x^2+1} - \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} \cdot (x+1)}{x^2+1} = \frac{1-x}{(\sqrt{x^2+1})^3}.$$

$$y' > 0 \Leftrightarrow 1-x > 0 \Leftrightarrow x < 1 \text{ và } y' < 0 \Leftrightarrow 1-x < 0 \Leftrightarrow x > 1$$

Hàm số đồng biến trên khoảng $(-\infty; 1)$

và nghịch biến trên khoảng $(1; +\infty)$.

* Hàm số $y = \sqrt{x-1}$ có tập xác định: $D = [1; +\infty)$

$$y' = \frac{1}{2\sqrt{x-1}} > 0 \forall x \in D$$

Do đó, hàm số đồng biến trên khoảng $(1; +\infty)$.

Chọn đáp án C.

Câu 9: Tìm m để hàm số

$$y = \frac{-mx+2}{2x-m}$$

luôn nghịch biến trên khoảng xác định.

A. $-2 < m \leq 2$ B. $m < -2$ hoặc $m > 2$

C. $-2 < m < 2$ D. $m \neq \pm 2$

Hiện thị đáp án

Tập xác định

$$D = \mathbb{R} \setminus \left\{ \frac{m}{2} \right\}$$

Hàm số nghịch biến trên từng khoảng

$$\left(-\infty; \frac{m}{2} \right) \text{ và } \left(\frac{m}{2}; +\infty \right)$$

khi và chỉ khi

$$y' = \frac{m^2 - 4}{(2x - m)^2} < 0 \text{ trên } D.$$

Suy ra $m^2 - 4 < 0$ hay $-2 < m < 2$. Chọn đáp án C.

Câu 10: Cho hàm số $y = -x^3 + 3x^2 + 3mx - 1$, tìm tất cả các giá trị của tham số m để hàm số nghịch biến trên khoảng $(0; +\infty)$

- A. $m < 1$ B. $m \geq 1$ C. $m \leq -1$ D. $m \geq -1$

Hiện thị đáp án

Ta có $y' = -3x^2 + 6x + 3m$. Hàm số nghịch biến trên khoảng $(0; +\infty)$ nếu $y' \leq 0$ trên khoảng $(0; +\infty)$

Cách 1: Dùng định lí dấu tam thức bậc hai.

Xét phương trình $-3x^2 + 6x + 3m$. Ta có $\Delta' = 9(1 + m)$

TH1: $\Delta' \leq 0 \Rightarrow m \leq -1$ khi đó, $-3x^2 + 6x + 3m < 0$ nên hàm số nghịch biến trên $\mathbb{R}$.

TH2: $\Delta' > 0 \Rightarrow m > -1$; $y' = 0$ có hai nghiệm phân biệt là $x = 1 \pm \sqrt{1+m}$.

x	$-\infty$	$1 - \sqrt{1+m}$	$1 + \sqrt{1+m}$	$+\infty$	
y'	-	0	+	0	-
y					

Hàm số nghịch biến trên $(0; +\infty) \Leftrightarrow 1 + \sqrt{1+m} \leq 0$, vô lí.

Từ TH1 và TH2, ta có $m \leq -1$

Cách 2: Dùng phương pháp biến thiên hàm số.

$$\text{Ta có } y' = -3x^2 + 6x + 3m \leq 0, \forall x > 0 \Leftrightarrow 3m \leq 3x^2 - 6x, \forall x > 0$$

Từ đó suy ra $3m \leq \min(3x^2 - 6x)$ với $x > 0$

$$\text{Mà } 3x^2 - 6x = 3(x^2 - 2x + 1) - 3 = 3(x - 1)^2 - 3 \geq -3 \forall x$$

$$\text{Suy ra: } \min(3x^2 - 6x) = -3 \text{ khi } x = 1$$

Do đó $3m \leq -3$ hay $m \leq -1$. Chọn đáp án C.